

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
ÎN CHEIERE**

02 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

Talpă Boris
Mânăscuță Igor
Daguța Sergiu

a examinat admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Rusu Veaceslav împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2023, în cauza penală privindu-l pe

Rusu Veaceslav XXXX

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 16.03.2018 – 15.03.2019;
2. Instanța de apel: 19.04.2019 – 27.11.2019;
3. Instanța de recurs: 30.01.2020 – 07.07.2020;
4. Instanța de apel: 06.08.2020 – 24.02.2021;
5. Instanța de recurs: 20.02.2021 – 28.06.2021;
6. Instanța de apel: 06.08.2021 – 28.11.2023;
7. Instanța de recurs: 11.12.2023 – 02.04.2024.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, completul de judecată,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț din 15 martie 2019, Rusu Veaceslav a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 800 unități convenționale, ce constituie 16 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare și gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Rusu Veaceslav, fiind în înțelegere prealabilă, de comun acord și împreună cu mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a elaborat un plan criminal în vederea punerii în funcțiune a piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury” pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

În aceste condiții, Rusu Veaceslav, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie-septembrie 2015, acționând prin participație complexă, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, activând în calitate de coautor, pentru evidența, păstrarea, transportarea,

depozitarea mijloacelor bănești, racolarea persoanelor, organizarea evenimentelor de informare despre activitatea pretins legală a grupării menționate, prin intermediul mai multor telefoane mobile și a mijloacelor de comunicare, coordona activitatea grupului criminal organizat, prin darea de indicații, coordonarea acțiunilor și repartizarea rolurilor membrilor acesteia, precum și participa nemijlocit la realizarea acțiunilor infracționale.

Astfel, Rusu Veaceslav, de comun acord cu mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a organizat și pus în funcțiune o schemă criminală pe teritoriul Republicii Moldova, prin care ilegal a creat prin mai multe raioane ale țării o entitate de tip „piramidă financiară”, cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury”, neînregistrată în Registrul de Stat al întreprinderilor al Republicii Moldova și care nu dispune de statut de persoană juridică, care era specializată în colectarea de la cetățeni și persoane juridice a depunerilor sub forma de mijloace bănești, în schimbul unor pretinse dividende avantajoase în mărime de 300 % anual de la suma depusă.

Potrivit planului infracțional „Fondul reciproc „Mercury” era alcătuit structural din „celule”, care erau dirijate de persoane de încredere, numite „KEEPER” sau „хранитель” (traducere: supraveghetor), cu un statut special în ierarhia grupului criminal organizat și care participau nemijlocit la realizarea acțiunilor infracționale, prin racolarea noilor membri și selectarea, recrutarea și convingerea victimelor să transmită diverse sume de bani în contul piramidei financiare, de unde acești bani erau însușiți de membrii grupului criminal organizat.

Funcționalitatea organizației era asigurată prin intermediul paginii web: <http://mercury-ungheni.jimdo.com>, care era administrată din afara Republicii Moldova de membri ai grupării criminale date și prin care fiecare participant la piramida financiară obținea un „cabinet” virtual, în care erau reflectate mijloacele bănești „investite” și situația la zi a fiecărui utilizator.

Astfel, Rusu Veaceslav, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinse între lunile martie - septembrie 2015, în mai multe etape a însușit prin intermediul lui Onilă Victor de la Spînu Viorica mijloace bănești în sumă totală de 30 000 lei, după care, dorind să dea o aparență de legalitate a acțiunilor sale, a restituit prin intermediul băncii comerciale „Victoriabank”, sub pretextul activității prospere a piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury”, mijloace bănești în sumă de 5 000 lei, cauzând părții vătămate Spînu Viorica daune în proporții considerabile în sumă totală de 25 000 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă, din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie-aprilie 2015, în mai multe etape, a însușit prin intermediul lui Onilă Victor, de la Grinenco Zinaida mijloace bănești în sumă totală de 10 000 lei, cauzând părții vătămate Grinenco Zinaida daune în proporții considerabile în sumă totală de 10 000 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă, din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie - septembrie 2015 în mai multe etape, a însușit personal și prin intermediul lui Onilă Victor de la Pînzari Corina mijloace bănești în sumă totală de 55 000 lei, după care, dorind să dea o aparență de legalitate acțiunilor sale, a restituit prin intermediul băncii comerciale „Victoriabank”, sub pretextul activității prospere a

piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury” mijloace bănești în sumă de 35 000 lei, cauzând părții vătămate Pînzari Corina daune în proporții considerabile în sumă totală de 20 000 lei.

În total, prin acțiunile sale intenționate, Rusu Veaceslav a cauzat un prejudiciu material părților vătămate în sumă totală de 55 000 lei.

Instanța a constatat că vina inculpatului este dovedită, iar acțiunile lui au fost corect încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca escrocheria, ***adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducere în eroare a acesteia prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane.***

3. Avocatul Mihail Barbaroș a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a invocat că, examinând toate probele materiale prezentate de către acuzarea de stat în instanța de fond, în coroborarea lor directă cu învinuirea adusă lui Rusu Veaceslav, s-a constatat cu certitudine fapta lipsei semnelor infrațiunii imputate or, nu s-a constatat existența faptei infrațiunii, precum și nici săvârșirea presupusei fapte de către inculpat.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2019, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a invocat că nu au fost stabilite careva abateri sau încălcări de ordin procedural sau material pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond.

5. Avocatul Mihail Barbaroș a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul a invocat că examinând toate probele materiale prezentate de către acuzarea de stat în instanța de fond în proces judiciar, în coroborarea lor directă cu învinuirea adusă lui Rusu Veaceslav, s-a constatat cu certitudine fapta lipsei semnelor infrațiunii imputate, or, nu s-a constatat existența faptei infrațiunii, precum și nici săvârșirea presupusei fapte de către inculpat.

6. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 iulie 2020, recursul a fost admis, casată total decizia menționată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și nu a examinat chestiunile esențiale, cum ar fi:

- prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, (MO nr.309-320/498 din 17.08.2018) pentru modificarea unor acte legislative, art. IV, pct. 4), în dispoziția alineatului (1) al art. 190 Cod penal, textul „înșelăciune sau abuz de încredere” s-a substituit cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”, chiar dacă la data de 11.12.2018, acuzarea a adus la cunoștință părții apărării și inculpatului o nouă formulare a învinuirii, ea urma a fi susținută de către acuzare prin probe materiale și mijloace subsecvente noii formulări a învinuirii - acuzarea nu a făcut-o și nici nu și-a susținut învinuirea adusă;

- până la data pronunțării sentinței, după cercetarea probelor în prima instanță, acuzarea s-a statuat pe formularea și acceptarea probelor de învinuire în presupusa existență a laturilor infracțiunii prin prisma „înșelăciunii și abuzului de încredere”, dar nu pe o formulare nouă și definitivată expusă prin legea nouă;

- dispozițiile legii noi operate la art. 190 alin. (1) Cod penal sunt imprevizibile și, prin urmare, permit o interpretare extensivă defavorabilă acuzatului. În descrierea elementelor infracțiunii de escrocherie, legislatorul operează cu noțiuni din dreptul civil, care nu sunt definite;

- aplicarea art. 190 Cod penal este condiționată de existența unui act juridic lovit de nulitate, încheiat prin vicierea consimțământului. În aceste condiții, nu este clar dacă judecătorul care examinează o cauză penală de învinuire în baza art. 190 Cod penal, trebuie să aibă în vedere constatările unei instanțe civile cu privire la nulitatea actului juridic sau dacă trebuie să se substituie unei instanțe civile și să constate mai întâi dacă actul juridic este nul;

- legislatorul a generat o suprapunere între răspunderea civilă (i.e. sancțiunea nulității actului juridic) și răspunderea penală, deși aceste tipuri de răspundere trebuie delimitate în mod strict. Dispozițiile menționate și operate prin Legea nr. 179, creează riscuri ca orice neexecutare a obligațiilor cu caracter civil să fie calificată în baza art. 190 Cod penal, contrar art. 1 din Protocolul nr. 4 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care prevede că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală, prevederile menționate și operate de către acuzatorul de stat în formularea nouă adusă de învinuire și nesusținută în instanța de judecată sub aspectul noilor condiții, contravin articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituția RM”.

Instanța de recurs, a indicat că anume asupra acestor motive invocate în apelul declarat, instanța de apel s-a pronunțat superficial, fără o argumentare cuvenită, printr-o formulare generală și evazivă și astfel nu a întreprins toate măsurile de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei.

Deși în sentință, prima instanță a descris fapta constatată și a încadrat acțiunile inculpatului în temeiul noilor prevederi al art. 190 Cod penal, introduse prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018, însă nu a ținut cont de prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal, ce stipulează că „Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Astfel, nu s-a efectuat o descriere a faptei în corespundere cu dispoziția textului modificat (componenței concretizate a infracțiunii prevăzute de norma penală), adică a dispoziției art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal în red. Legii nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2021, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Rusu Veaceslav a fost **achitat** de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului **nu întrunește elementele infracțiunii**.

Dispozițiile sentinței în latura corpurilor delictive, s-au menținut.

Instanța de apel a reținut că potrivit prevederilor art. 8, 389 Cod de procedură penală, sentința nu a fost bazată pe probe veridice, care au fost prezentate și cercetate în cadrul

judecării cauzei, instanța acceptând abordările și concluziile organului de urmărire penală cu privire la **vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.**

Or, există dubii rezonabile că **acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii** prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, respectiv, că acesta a avut **intenția de a sustrage bunurile** părților vătămate.

Concluziile despre vinovăția persoanei de **săvârșirea infracțiunii** nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în problema învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului, cerințe, de care instanța de fond nu a ținut cont.

Concluzia instanței de fond privind constatarea vinovăției inculpatului **în săvârșirea infracțiunii** prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu se racordă la probele anexate la dosarul penal.

Or, atât pe parcursul urmăririi penale, cât și în instanța de fond și cea de apel, partea acuzării **n-a prezentat în acest aspect probe că inculpatul a urmărit un scop unic de a comite escrocheria** în privința părților vătămate.

Astfel, în acțiunile inculpatului lipsesc două elemente a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal: latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie.

Acțiunile lui Rusu Veaceslav au fost încadrate de către procuror în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane **prin înșelăciune și abuz de încredere**, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La caz, nu există elementul obligatoriu al infracțiunii de escrocherie, deoarece nu a fost demonstrată intenția inculpatului **de însușire a bunurilor** de la părțile vătămate, acest fapt urmând a fi dedus din următoarele circumstanțe ale cauzei penale.

Limita între un acord civil și o componentă de infracțiune este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna credință a părților, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin **înșelăciune și abuz de încredere**, detaliate de legiuitor.

Prin înșelăciune se înțelege acțiunile făptuitorului de a duce în eroare, de a amăgi proprietarul.

Prin abuz de încredere făptuitorul folosește în scop de a obține un bun material (bani), relațiile de încredere.

În asemenea circumstanțe, în ședințele judiciare nu a fost confirmat cu certitudine, prin probe veridice și concludente, că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În ședința de judecată **n-au fost prezentate probe a vinovăției inculpatului.** Art. 6 (2) CEDO obligă printre altele, că, îndeplinindu-și funcțiile sale, instanța să nu pornească de la ideea preconcepută, că persoana **acuzată a comis acțiunea incriminată**, obligația de a prezenta dovezi revenind procurorului și orice dubii fiind în favoarea acuzatului (hot. Barbera, Messegue și Jabardo v. Spania, hot. 06.12.1988).

Apreciind probele pe cauză, declarațiile inculpatului, părților vătămate, martorilor, materialele din dosar din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coraborării lor instanța de judecată a reținut în sarcina inculpatului următoarele: Rusu Veaceslav a fost învinuit de organul de urmărire, că fiind în înțelegere prealabilă, de comun acord și împreună cu mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a elaborat un plan criminal în

vederea punerii în funcțiune a piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury” pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

În aceste condiții, Rusu Veaceslav, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie-septembrie 2015, acționând prin participație complexă, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, activând în calitate de coautor, pentru evidența, păstrarea, transportarea, depozitarea mijloacelor bănești, racolarea persoanelor, organizarea evenimentelor de informare despre activitatea pretins legală a grupării menționate, prin intermediul mai multor telefoane mobile și a mijloacelor de comunicare, coordona activitatea grupului criminal organizat, prin darea de indicații, coordonarea acțiunilor și repartizarea rolurilor membrilor acesteia, precum și participa nemijlocit la realizarea acțiunilor infraționale.

Astfel, Rusu Veaceslav de comun acord cu mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a organizat și pus în funcțiune o schemă criminală pe teritoriul Republicii Moldova, prin care ilegal a creat prin mai multe raioane ale țării o entitate de tip „piramidă financiară”, cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury”, neînregistrată în Registrul de Stat al întreprinderilor al Republicii Moldova și care nu dispune de statut de persoană juridică, care era specializată în colectarea de la cetățeni și persoane juridice a depunerilor sub formă de mijloace bănești, în schimbul unor pretinse dividende avantajoase în mărime de 300% anual de la suma depusă.

Potrivit planului infrațional, „Fondul reciproc Mercury” era alcătuit structural din „celule”, care erau dirijate de persoane de încredere, numite „KEEPER” sau „хранитель” (traducere: supraveghetor), cu un statut special în ierarhia grupului criminal organizat și care participau nemijlocit la realizarea acțiunilor infraționale, prin racolarea noilor membri și selectarea, recrutarea și convingerea victimelor să transmită diverse sume de bani în contul piramidei financiare, de unde acești bani erau însușiți de membrii grupului criminal organizat.

Funcționalitatea organizației era asigurată prin intermediul paginii web: <http://mercury-ungheni.jimdo.com>, care era administrată din afara Republicii Moldova de membri ai grupării criminale date și prin care fiecare participant la piramida financiară obținea un „cabinet” virtual, în care erau reflectate mijloacele bănești „investite” și situația la zi a fiecărui utilizator.

Astfel, Rusu Veaceslav, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinse între lunile martie-septembrie 2015, în mai multe etape a însușit prin intermediul lui Onilă Victor de la Spînu Viorica mijloace bănești în sumă totală de 30 000 lei, după care, dorind să dea o aparență de legalitate acțiunilor sale, a restituit prin intermediul băncii comerciale „Victoriabank”, sub pretextul activității prospere a piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury” mijloace bănești în sumă de 5 000 lei, cauzând părții vătămate Spînu Viorica daune în proporții considerabile în sumă totală de 25 000 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă, din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie-aprilie 2015, în mai multe etape, a însușit prin intermediul lui Onilă Victor de la Grinenco Zinaida mijloace bănești în sumă totală de 10 000 lei, cauzând părții vătămate Grinenco Zinaida daune în proporții considerabile în sumă totală de 10 000 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă, din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie-septembrie 2015, în mai multe etape, a însușit personal și prin intermediul lui Onilă Victor de la Pînzari Corina mijloace bănești în sumă totală de 55 000 lei, după care, dorind să dea o aparență de legalitate acțiunilor sale, a restituit prin intermediul băncii comerciale „Victoriabank”, sub pretextul activității prospere a piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury” mijloace bănești în sumă de 35 000 lei, cauzând părții vătămate Pînzari Corina daune în proporții considerabile în sumă totală de 20 000 lei.

În total, prin acțiunile sale intenționate Rusu Veaceslav a cauzat un prejudiciu material părților vătămate în sumă totală de 55 000 lei.

Acțiunile lui Rusu Veaceslav au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal ca escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

8. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând drept temei art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Recurentul a indicat că decizia motivată a fost pronunțată la 24.03.2021. Conform art. 1 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 49 din 31.03.2021 „Privind declararea stării de urgență”, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 1 aprilie -30 mai 2021. Conform art. 1 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 3 din 15.04.2021, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență, instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 49 din 31.03.2021. Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 15 din 28.04.2021, a fost declarată neconstituțională Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 49 din 31.03.2021 „Privind declararea stării de urgență”. Astfel, termenele suspendate, inclusiv cele de contestare, au început a curge din nou.

Hotărârile pronunțate de instanțele de judecată trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală și nu a apreciat totalitatea probelor prezentate de acuzare întru confirmarea vinovăției inculpatului Rusu Veaceslav în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu a supus unei analize obiective cumulul de probe, adus în susținerea învinuirii, le-a dat o apreciere greșită și selectivă, cu derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel nu și-a motivat eficient soluția privind respingerea probelor administrate de către acuzarea de stat, reținând eronat, ca fiind pertinente și utile doar probele apărării.

Astfel, probele aduse în confirmarea învinuirii, cu certitudine dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal. În același sens, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea lui, aceasta fiind doar o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de la răspunderea penală.

Instanța de apel nu a audiat inculpatul în raport cu faptele incriminate, considerând că este posibilă examinarea în lipsa lui, așa cum ultimul a solicitat-o prin cerere scrisă, cu toate că era inadmisibilă. În acest sens, este relevantă jurisprudența CEDO, conform căreia, în cazul în care instanța de control reanalizează o cauză în fapt și în drept și studiază în ansamblu problema vinovăției sau nevinovăției, procedura nu are un caracter echitabil în lipsa aprecierii directe a declarației persoanei acuzate care susține că nu a comis actele calificate ca infracțiuni.

În așa mod, instanța de apel a încălcat prevederile art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, conform căruia „instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii” și art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală - fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a adoptat o decizie contradictorie pe de o parte descriind inițial latura obiectivă conform încadrării noi a art. 190 Cod penal, iar pe de altă parte, conform încadrării vechi, perioadă când și a fost comisă infracțiunea incriminată lui Rusu Veaceslav, fără o careva logică consecutivă. Ca până la urmă, instanța de apel a reținut, că Rusu Veaceslav este învinuit conform încadrării vechi a normei materiale și respectiv, fără a argumenta concluzia sa în acest fel și, respectiv, lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii date.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2021, recursul declarat de către procuror a fost admis, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2021 a fost casată totală, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că instanța de fond nu a coroborat recalificarea acțiunilor inculpatului pe art. 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, conform calificativelor „... *prin inducerea în eroare a acesteia prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului.*” Ori, reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit.b), în redacția nouă, în vigoare din 17.08.2018 , conform indicelor. „...*prin inducere în eroare a acesteia prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului...*”, a încălcat prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală și art. 10 Cod penal, deoarece aceste calificative, care majorează volumul învinuirii inițiale, nu existau la momentul săvârșirii faptei, iar asemenea împrejurări de fapt și de drept, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, nici nu se regăsesc în faptele infracționale descrise de instanță ca fiind dovedite.

Mai mult, calificativul: „...*prin inducere în eroare a acesteia prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului...*” este unul incomplet, deci absolut neclar, deoarece reprezintă doar o parte din cel prevăzut în dispoziția normei vizate, lipsind restul: „*în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean*”.

Pe lângă aceasta, nu a fost elucidată, în niciun fel, esența elementelor „...*prin inducere în eroare a acesteia prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului...*”, inclusiv coroborată cu acțiunile

infracționale concrete și împrejurările de fapt incriminate inculpatului prin ordonanță de modificare a învinuirii din 11.12.2018 (f.d. 12).

Astfel, instanța de recurs a ajuns la concluzia că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În continuare, instanța de recurs a indicat că instanța de apel nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept, imputate inculpatului prin ordonanță de modificare a învinuire din 11.12.2018 (f.d. 12).

Mai mult, concluziile instanței de apel în ceea ce privește vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, dovedește că cauza a fost judecată conform unor temeuri în fapt și drept improprii speței pe rol.

La fel, a punctat că instanța de apel a constatat în descriptiv mai multe motive de achitare, care se contrazic reciproc și produc efecte juridice diferite. Totodată, în dispozitiv a dispus divergent că inculpatul este achitat, deoarece: „fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”. Pe lângă aceasta, potrivit dispozitivului a fost casată total sentința de condamnare și adoptată o soluție de achitare a inculpatului, dar, absolut neclar și divergent, ulterior a menținut parțial sentința de condamnare.

În continuare, instanța de recurs a indicat că instanța inferioară doar a trecut în revistă dovezile administrate, însă nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în ordonanța de modificare a învinuirii, neindicând motivele pentru care a respins probele acuzării. Respectiv, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d. 102-103,105-130 vol.1; f.d 18-21 vol.2.

Astfel, din împrejurările enunțate, instanța de recurs a concluzionat, în mod clar și evident, că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza în conformitate cu rigorile prevăzute de lege, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursul ordinar este întemeiat.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2023, apelul declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului a fost admis, sentința a fost casată parțial din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Rusu Veaceslav a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă penală din motivul expirării termenului de prescripție, potrivit prevederilor art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

În rest, dispozițiile au fost menținute.

10.1. Pentru a adopta soluția dată, instanța de apel a constatat existența faptei infracțiunii și reținerea în sarcina inculpatului a faptei constatate ca fiind dovedite infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, potrivit legii în vigoare la data comiterii faptei, cu excluderea calificatului literei c) al art. 190 alin. (2) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că în urma evaluării probelor, judecând cauza penală respectivă, instanța de fond nu a respectat normele procesuale și nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele faptelor aduse spre învinuire lui Rusu Veaceslav, căruia acuzarea i-a modificat învinuirea în instanța de fond potrivit legii penale

noi introduse în art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, incriminându-i lui Rusu Veaceslav comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit.b) Cod Penal, care se deosebește de învinuirea adusă anterior și agravează situația inculpatului, ca rezultat instanța de fond eronat l-a condamnat pe inculpat potrivit prevederilor legii penale noi.

Instanța de fond, a recunoscut vinovat inculpatul Rusu Veaceslav în faptele incriminate în baza 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, după cum a fost adusă învinuirea modificată în cadrul ședinței instanței de fond, fără să țină cont de faptul că faptele incriminate și stabilite agravează situația inculpatului, fiind constatate ca comise alte fapte care nu existau și nu au fost incriminate inițial la momentul comiterii faptelor inculpatului, conținând elemente noi introduse prin legea penală nouă, care deși aparent ușurează situația inculpatului, dar de fapt agravează situația inculpatului.

Instanța de apel a menționat și faptul, că prin ordonanța de modificare a învinuirii în ședința instanței de apel din 14.11.2022, emisă de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, inculpatului Rusu Veaceslav i-a fost modificată învinuirea, după cum urmează: - Rusu Veaceslav, urmărind scopul comiterii infracțiunii de escrocherie, fiind în înțelegere prealabilă, de comun acord și împreună cu mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a elaborat un plan criminal în vederea punerii în funcțiune a piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury” pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Instanța de apel a ținut cont de faptul, că deși procurorul participant a solicitat constatarea în acțiunile lui Rusu Veaceslav și a agravantei lit. c), a) art.190 alin.(2) Cod penal, sub formă de cauzarea daunei considerabile părților vătămate, potrivit învinuirii inițiale aduse inculpatului, în sensul dat instanța de fond a constatat vinovat inculpatul doar în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de escrocherie, doar cu agravanta comiterii infracțiunii de mai multe persoane, fiind atacată sentința doar de avocatul inculpatului, astfel că nu poate fi agravată situația inculpatului în apelul declarat în favoarea sa.

Totodată, nu a fost reținută incriminarea adusă lui Rusu Veaceslav privind participația complexă, care presupune că la săvârșirea infracțiunii participanții au contribuit în calitate de autor, organizator, instigator sau complice, deoarece în aspectul dat nu au fost aduse dovezi, fiind stabilită doar participația simplă a inculpatului, totodată nu s-a stabilit nici activitatea grupului criminal organizat, astfel că aceste incriminări din faptele aduse spre învinuire lui Rusu Veaceslav au fost excluse.

Concluzia instanței de apel a rezultat din elementele de fapt constatate prin declarațiile părților vătămate, a inculpatului, prin rezultatele acțiunilor procesuale realizate pe caz, care fac dovada existenței infracțiunii stabilite în acțiunile inculpatului.

Deși, inculpatul nu a recunoscut vina, instanța de apel a reținut că vinovăția sa a fost dovedită și de probele materiale administrate la dosar.

Instanța de apel, analizând și apreciind declarațiile părților vătămate, cât și elementele de fapt dobândite din rezultatele acțiunilor procesuale, prin prisma prevederilor art.101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le-a apreciat ca fiind veridice, utile, pertinente, concludente, care coroborează între ele și indică în afara dubiilor că se constată că Rusu Veaceslav a săvârșit infracțiunea stabilită.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, și s-a stabilit cu certitudine că anume el, Rusu

Veaceslav a informat despre activitatea piramidei financiare părțile vătămate și i-a determinat să transmită banii pentru investirea în fondul dat, respectiv a gestionat banii, fapt ce se dovedește prin examinarea extraselor din conturile de card bancar, și deci rezultă că a înșelat și abuzat de încrederea părților vătămate, care au investit bani în fondul financiar, sub pretextul primirilor dividendelor bănești, dar care ulterior nu au mai funcționat și nu au putut să-și scoată banii investiți, și în urma acestor fapte le-a fost cauzată daune materiale considerabile părților vătămate.

Mai mult, banii părților vătămate au fost restituiți doar după ce părțile vătămate s-au adresat la organul de urmărirea penală, la insistențele părților vătămate, de persoana trimisă de Rusu Veaceslav.

Anume că comportamentul lui Rusu Veaceslav indică la faptul că a înșelat părțile vătămate, care au fost nevoiți să introducă pe parcurs iarăși bani, pentru a se menține înregistrați, dar totodată nu reușeau să-și restituie sumele investite, în final Rusu Veaceslav spunându-le că urmează să se înregistreze pe un alt fond de încredere, fapt ce se constată clar din declarațiile părților vătămate, care de altfel nu au fost contrazise de inculpatul Rusu Veaceslav.

Anume Rusu Veaceslav, după cum se constată din probele cercetate, a desfășurat personal activitatea financiară, utilizând ca instrument site-ul și baza electronică cu improvizatul fond „Mercury”, activitate neînregistrată și nelicențiată în pofida normelor prohibitive.

Instanța de apel a constatat, că potrivit modificărilor operate la art.190 alin.(2) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit.b) Codul penal, legea prevede pedeapsă sub formă de închisoare de pînă la 5 ani, (în redacția Codului penal din 2022), astfel, că potrivit art.16 Cod penal, aceasta face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Instanța de apel a menționat că prevederile art.53 lit.g) Cod penal, stipulează că persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componente de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: g) prescripției de tragere la răspundere penală.

Conform art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal, stabilite în acțiunile inculpatului Rusu Veaceslav ca fiind comise în perioada de timp lunile martie-septembrie 2015, la momentul examinării cauzei se pedepsește inclusiv cu închisoare de pînă la 5 ani.

În sensul dat, instanța de apel a punctat prevederile art.275 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, potrivit căruia se indică, că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: 4) a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că Rusu Veaceslav a comis infracțiunea pe parcursul anului 2015, astfel, curgerea termenului de prescripție urmează a fi calculată din această perioadă, din data comiterii faptelor și pînă la data pronunțării deciziei instanței de apel a trecut o perioadă mai mare de 5 ani, din care considerent, s-a constatat, că deși inculpatul Rusu Veaceslav a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit.b) Codul penal, care constituie faptă prejudiciabilă prevăzută de legea penală, pasibilă de

răspundere penală, inculpatul urmează a fi liberat de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

11. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Rusu Veaceslav, prin care solicită casarea acesteia, pronunțând o nouă hotărâre potrivit căreia inculpatul Rusu Veaceslav să fie achitat, din motiv că în acțiunile sale nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea recursului, avocatul menționează că atât sentința instanței de fond cât și Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26.09.2023 sunt pasibile de a fi casate integral - fiind eronat stabilite atât circumstanțele care stau la temeiul hotărârilor adoptate cât și probele examinate, cercetate și prezentate atât de către acuzare, cât și de către apărare.

Cu atât mai mult, recurentul punctează că instanța de apel „s-a limitat doar a copia” sentința de condamnare, fără a formula independent concluzia de respingere a apelului declarat, or, o astfel de abordare la examinarea în ordine de apel a cauzei penale, este una inadmisibilă și în lipsa puterii legale de examinare a fondului cauzei penale, hotărâre judiciară ce contravine normelor de drept legale, în contradicție cu dispozițiile prevăzute de 413-414 ale Codului de procedură penală.

Atât, prin Sentința din 15.03.2019, cât și prin Decizia Curții de Apel Bălți din 26.09.2023, instanțele judiciare au stabilit vinovăția lui Rusu Veaceslav de săvârșirea infracțiunii prevăzute de dispozițiile alin.(2) lit.b) al art.190 Cod penal, concluzionate doar prin prisma conținutului materialului probatoriu acumulat și prezentat instanței de fond de către acuzare, în lipsă de circumstanțe și de material probatoriu, în lipsa pretențiilor materiale ale părților vătămate, în lipsa stabilirii atât de către acuzare cât și de către instanța judiciară a vinovăției condamnatului, participației ultimului la săvârșirea infracțiunii.

Susținerea învinuirii și inculpării lui Rusu Veaceslav sunt absolut contradictorii atât obiectului juridic cât și subiectului, laturilor constitutive ale infracțiunii imputate, chiar și contrar principiilor expuse în HP CSJ din 06.06.1992, precum și modificărilor operate prin Legea nr.179 din 26.07.2018, (MO nr.309-320/498 din 17.08.2018) pentru modificarea unor acte legislative, art.IV, pct.4), [Art.190 în redacția Legii nr.247 din 29.07.2022, în vigoare 26.08.2022],[Lit.c) alin.(2) art.190 abrogată prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018]

Or, examinând toate probele materiale prezentate de către acuzarea de stat în instanța judiciară, în proces judiciar, în coroborarea lor directă cu învinuirea adusă lui Rusu Veaceslav, s-a stabilit cu certitudine faptul lipsei semnelor infracțiunii imputate de săvârșire de către învinuit, or, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, precum și nici săvârșirea presupusei fapte de către inculpat.

Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de lege, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile legii, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului, este un principiu al prezumției nevinovăției stipulat atât la art.8 al Codului de procedură penală cât și la art.21 al Constituției RM.

Astfel, potrivit materialelor cauzei și anume, declarațiilor părților vătămate audiate în instanța judiciară, în proces judiciar la data de 03.10.2018, atât Spânu Viorica, Grinenco Zinaida cât și Pînzari Corina au declarat că au auzit de la alte persoane despre faptul existenței piramidei financiare, în urma căreia poți câștiga mijloace financiare transmițându-i banii lui Onilă Victor, care urma la rândul său să-i transmită banii primiți lui Rusu Veaceslav.

Mai mult, recurentul accentuează că nici una din părțile vătămate nu i-a transmis mijloace financiare lui Rusu Veaceslav și nici nu l-a întrebat pe ultimul pe toată durata perioadei de la depunere și până la recepție a dobânzilor la care fac trimitere, că totuși le-au recepționat, despre faptul dacă Rusu Veaceslav a primit de la Onilă Victor careva sume de bani transmise de către ei.

La momentul când, piramida financiară a încetat a funcționa, datorită faptului că au primit careva dobânzi pe contul bancar și pentru faptul că alte persoane din satul de unde locuiesc au înregistrat plângeri la poliție pe numele lui Rusu Veaceslav, au mers și ei de au scris la OUP plângere pe numele lui Rusu Veaceslav pentru a-și recupera mijloace financiare care nu le-au transmis lui Rusu Veaceslav și despre care Rusu Veaceslav nici nu cunoștea.

În ședința judiciară din 03.10.2018 părțile vătămate au declarat că, banii și-au recuperat integral, prejudicii materiale și nici de alt ordin nu au față de inculpat, mijloacele financiare au fost transmise lor de către Grinenco Dumitru, fapt care a fost confirmat în ședința judiciară din 16.11.2018 de către însăși martorul acuzării Grinenco Dumitru.

Ultimul a declarat că, într-adevăr suma prejudiciului material cauzat tuturor părților vătămate și anume în sumă totală de 55 000 lei a fost recuperată de către inculpat, iar sursa mijloacelor financiare fiind - banii care au fost depuși, înregistrați și gestionați prin contul electronic personal al ultimului de către părțile vătămate.

Prin urmare, recurentul conchide că instanța de apel în concluzia sa de respingere a cererii de apel formulează opinie proprie: cu privire la dezbaterea/combaterea argumentelor apărătorului prin materialul probator examinate în ordine de apel și administrat la materialele cauzei, precum ar fi declarațiile părților vătămate și altele, ceea ce de fapt, nici nu au fost examinate și nici cercetate, doar susținute prin citirea lor de către acuzatorul de stat cu privire la (f.d. nr.) lăsate fără apreciere și fără dezbatere.

În concluzie, recurentul indică că hotărârea instanței de apel este pasibilă de a fi casată pe motivele invocate supra.

12. Asupra recursului declarat, procurorul în Secția judiciar-penală, Crijanovschi Sergiu a depus referință prin care solicită declararea acestuia ca inadmisibil, din motiv că instanța de apel s-a pronunțat clar și motivat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

13. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform dispozițiilor art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citirea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept, într-un complet din trei judecători, prin încheiere, să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Verificând conținutul recursului declarat se atestă că titularul acestuia, invocă drept temeiuri de casare a deciziei contestate prevederile de art. 427 alin. (1) pct. 1), 2) și 6) Cod

de procedură penală, însă critică hotărârea contestată prin prisma aprecierii probelor date de către instanța de apel.

Așadar, analizând temeinicia deciziei adoptate de către instanța de apel prin prisma celor invocate de către recurent, completul de judecată consideră că criticile menționate nu și-au găsit confirmarea la caz, deoarece instanța de apel corect a verificat cumulul de probe prezentate de către partea acuzării, cât și cele prezentate de către partea apărării și toate au fost apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală.

În acest context, completul de judecată reiterează că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține, că instanța de apel întemeiat a apreciat probele prezentate adoptând în consecință o soluție corectă de recunoașterea vinovăției inculpatului Rusu Veaceslav în comiterea infracțiunii prevăzute art. 190 alin.(2) lit.b) Cod penal, fiind respectate prevederile art. 414 Cod de procedură penală.

În continuare, cu referire la critica recurentului privind faptul că instanța de apel în concluzia sa nu a combătut argumentele apărătorului prin materialul probator examinat în ordine de apel și administrat la materialele cauzei, însă doar au fost susținute prin citirea lor de către acuzatorul de stat, instanța de recurs indică că aceasta nu poate fi reținută drept întemeiată, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 414 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

În acest sens, completul de judecată menționează că, instanța de apel examinând cauza penală conform legii și propriei convingeri, verificând declarațiile date în prima instanță prin citirea lor în ședință, poate decide audierea repetată a martorilor în ședința instanței de apel, în cazul în care declarațiile acestora se contestă. În situația dată, audierea repetată a martorilor în sensul art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, nu este o obligație a instanței.

Instanța de apel în conținutul deciziei corect a constatat că *instanța de fond nu a respectat normele procesuale și nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele faptelor aduse spre învinuire lui Rusu Veaceslav, căruia acuzarea i-a modificat învinuirea în instanța de fond potrivit legii penale noi introduse în art. 190*

Cod penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, incriminându-i lui Rusu Veaceslav comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, care se deosebește de învinuirea adusă anterior și agravează situația inculpatului, ca rezultat instanța de fond eronat l-a condamnat pe inculpat potrivit prevederilor legii noi.”

În sensul dat, instanța de recurs operează cu prevederile art. 325 Cod de procedură penală, care reglementează că judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii, prevederi ce au fost respectate de către instanța de apel la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, completul de judecată, subsidiar verificând materialele dosarului specifică, că judecând apelul instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă constatând că Rusu Veaceslav prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal în vigoare la data comiterii acțiunilor (nr. 985-XV din 18.04.2002), în vigoare din 12.06.2003, republicat în Monitorul Oficial nr. 72-74/195 din 14.04.2009, sub formă de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită de mai multe persoane.

Ca urmare celor expuse supra, completul de judecată menționează că nu poate reține ca fiind plauzibile criticile recurentului precum că în acțiunile inculpatului nu s-au stabilit prezența elementelor constitutive ale infracțiunii de escrocherie, or instanța de apel în sensul dat corect a constatat prezența laturii obiective în acțiunile inculpatului, care s-a stabilit cu certitudine că prin acțiunile directe inițiate de către Rusu Veaceslav au atras părțile vătămate în activitatea fondului financiar.

Tot aici, se accentuează că alegația recurentului precum că nicio parte vătămată nu i-a transmis direct inculpatului mijloace financiare, nu poate fi reținută ca întemeiată, deoarece instanța de apel în urma examinării materialelor dosarului corect a stabilit că anume Rusu Veaceslav a informat despre activitatea piramidei financiare, părțile vătămate și i-a determinat pe aceștea să transmită banii pentru investirea în fondul dat, fapt confirmat prin extrasele din conturile bancare.

În această ordine de idei, sistematizând cele conturate supra, completul de judecată menționează că temeiurile indicate de către recurent nu și-au găsit confirmare la această etapă de examinare a cauzei penale, or faptul că instanța de apel nu a apreciat probele în modul solicitat de ultimul, nu constituie motiv de a afirma că instanța de apel a pronunțat o hotărâre arbitrară sau bazată în mod vădit pe aprecierea nerezonabilă a probelor.

Mai mult, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanței, completul de judecată își însușește argumentele enumerate în decizia instanței de apel, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza Albert vs România din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19.04.1994, pct.61). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În sensul celor invocate, completul de judecată va ține cont și de jurisprudența CEDO, și nu va impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța de fond și de apel, dat fiind faptul că, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împlinirile care confirmă

sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis vs Spania, Helle vs Finlanda), din care motiv, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei prejudicibile și a vinovăției în comiterea ei de către inculpatul Rusu Vaeceslav.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

Mai mult, instanța de apel în cadrul examinării cauzei penale, a respectat cu strictețe atât normele procesual penale (art. art. 24, 26 Cod de procedură penală) ce vizează respectarea principiilor de drept, cât și în sensul art. 6 CEDO, soluționând cauza în prezența avocatului inculpatului, în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, care prin hotărârea pronunțată nu a adus atingere intereselor justiției.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Rusu Veaceslav împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2023, în cauza penală privindu-l pe **Rusu Veaceslav XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Mânăscurtă Igor

Daguța Sergiu